

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) HISTORY/SOCIOLOGY
EXAMINATION: JUNE -2022
THIRD SEMESTER

Subject: History of the Modern India 1857-1947 (HCBCS-17-312)

Date: 13/06/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

- Instructions:** 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1) Choose the correct answer from the given options. (05)

- The Queens proclamation declared on
a) 1858
b) 1898
c) 1868
d) 1888
- was the founder of Brahma Samaj.
a) Swami Dayanand Saraswati
b) Rajaram Mohan Roy
c) Swami Vivekanand
d) All of the above
- Who was the founder of Indian National Congress?
a) A. O. Hume
b) M. G. Ranade
c) Jadunath Sarkar
d) None of the above
- "Swaraj is my birthright and I shall have it" Proclaimed by
a) Mahatma Gandhi
b) Lokmanya Tilak
c) Dr. B. R. Ambedkar
d) None of the above
- Indian Independence Act was passed in
a) 1957
b) 1987
c) 1947
d) 1997

Q. 2) Answer in two to four sentences. (Any 5) (10)

- What is Nationalism?
- Write immediate cause of 1857 Revolt.
- Write the principles of Satya Shodhak Samaj
- Explain aims & objectives of Indian National Congress.
- Write fourfold programme of Lokmanya Tilak.
- Write a note on Muslim League.
- Explain three causes of Quit India Movement.

Q. 3) Write short notes on (Any 3) (15)

- Nature of 1857 Revolt
- Drain of Wealth
- Moderates
- Khilafat Movement of 1919
- Revolutionaries

Q. 4) Attempt any two of the following (30)

- Discuss the causes and consequences of the Revolt of 1857.
- How did socio-religious reform movement contribute to the development of Indian Nationalism.
- Describe the events leading to the formation of Indian National Congress.
- Give an account of the contribution of Mahatma Gandhi in making National Movement into mass movement

राठी रूपांतर
आधुनिक भारताचा इतिहास (१८५७-१९४७) (HCBCS 17-312)

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- प्र. १) खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय लिहा. (०५)
१. मध्ये राणीची जाहिरनामा घोषणा झाली.
अ) १८५८ ब) १८९८
क) १८६८ ड) १८८८
२. हे ब्राह्मो समाजाचे संस्थापक होते.
अ) स्वामी दयानंद सरस्वती ब) राजाराम मोहन रॉय
क) स्वामी विवेकानंद ड) वरीलपैकी सर्व
३. भारतीय राष्ट्रीय सभेची स्थापना कोणी केली
अ) ए. ओ. ह्यूम ब) एम. जी. रानडे
क) जादुनाथ सरकार ड) वरीलपैकी कोणीही नाही
४. स्वराज्य हा माझा जन्मसिद्ध हक्क आहे आणि तो मी मिळवणारच यांनी ही घोषणा केली.
अ) महात्मा गांधी ब) लोकमान्य टिळक
क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) वरीलपैकी कोणीही नाही
५. भारतीय स्वातंत्र्य कायदा साली जाहीर झाला.
अ) १९५७ ब) १९८७
क) १९४७ ड) १९९७
- प्र. २) दोन ते चार वाक्यात उत्तरे द्या (कोणतेही ५) (१०)
१. राष्ट्रवाद म्हणजे काय?
२. १८५७ च्या उठावाचे तत्कालीन कारण लिहा.
३. सत्यशोधक समाजाचे तत्त्व लिहा.
४. भारतीय राष्ट्रीय सभेची ध्येय आणि उद्दिष्टे लिहा.
५. लोकमान्य टिळांचा चतुःसूत्री कार्यक्रम लिहा.
६. मुस्लिम लीग वर टिप लिहा.
७. भारत छोडो चळवळीची तीन कारणे स्पष्ट करा.
- प्र. ३) टीपा लिहा. (कोणत्याही ३) (१५)
१. १८५७ च्या उठावाचे स्वरूप
२. आर्थिक निःसारण
३. मवाळवादी
४. १९१९ ची खिलाफत चळवळ
५. क्रांतीकारी
- प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)
१. १८५७ च्या उठावाची कारणे आणि परिणामांची चर्चा करा.
२. भारताच्या राष्ट्रीयत्वात सामाजिक व धार्मिक चळवळींचे योगदान स्पष्ट करा.
३. भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या स्थापनेमागील प्रमुख घटनांचा आढावा घ्या.
४. राष्ट्रीय चळवळीच्या जनतेच्या चळवळीत रूपांतर करण्यातील महात्मा गांधीच्या योगदानाचा आढावा घ्या.